

GRADUAAT IN DE ORTHOPEDAGOGISCHE BEGELEIDING

THOMAS MORE KEMPEN

TOETS NIEUWE OPLEIDING • BEOORDELINGSRAPPORT

1 FEBRUARI 2021

Inhoud

1	Samenvattend advies van de commissie	4
2	Rapportage van de bevindingen en overwegingen	6
3	Oordeel	13
4	Beoordelingsproces	14
	Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding	15
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)	16
	Bijlage 3: Samenstelling van de commissie	17
	Bijlage 4: Overzicht van het bestudeerde materiaal	18
	Bijlage 5: Lijst met afkortingen	19

1 Samenvattend advies van de commissie

De NVAO heeft de domeinspecifieke leerresultaten van de nieuwe opleiding graduaat in de orthopedagogische begeleiding gevalideerd op 16 december 2019.

Het graduaat in de orthopedagogische begeleiding profileert zich als een praktijkgerichte opleiding van 120 SP, waarmee Thomas More Kempen een antwoord wenst te bieden op de grote diversiteit aan orthopedagogische ondersteuningsvragen in de samenleving. De opleiding beschikt over 6 beroepsrollen, gelinkt aan de opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR), die een scherp opleidingsprofiel schetsen. De leerresultaten zijn conform de VKS5 descriptoren en zijn duidelijk en compact opgebouwd, aldus de commissie. Ze vraagt het beoogde niveau ook goed te blijven bewaken door middel van benchmarking.

De opleiding streeft ernaar om verschillende doelgroepen een leeromgeving op maat te bieden, gaande van generatiestudenten tot studenten die zich verder willen kwalificeren of omscholen. Om tegemoet te komen aan de noden van deze laatste, zijn aangepaste trajecten voorzien. De opleiding slaagt in deze opzet, aldus de commissie, zij waardeert de flexibiliteit die de opleiding aan de dag legt voor deze doelgroepen en de denkoefening die de opleiding momenteel uitvoert omtrent het blended traject. De studenten kunnen terugvallen op verschillende informatiebronnen zoals de studiewijzer en daarnaast kenmerkt de opleiding zich door een laagdrempelige cultuur, met aanspreekbare docenten. Dat de opleiding ten tijde van verstrengde COVID-maatregelen kan terugvallen op heel wat ondersteuning vanuit de unit en hogeschool, is tevens een sterkte, aldus de commissie.

Het werkplekleren maakt een aanzienlijk deel uit van het traject (50 SP) en wordt kort opgevolgd door docenten die fungeren als werkplekbegeleider, en via de leergroepen met de studenten. Een checklist voor potentiële werkplekken is ter beschikking en een beoordelingsmatrix voor het werkplekleren is ten tijde van het toelichtend gesprek in volle ontwikkeling. De commissie vraagt de opleiding hieraan prioriteit te geven om de nodige transparantie voor de student te bewerkstelligen. De commissie heeft vertrouwen in het kernteam van de opleiding en bij uitbreiding het docentenkorps, dat bestaat uit een goede mix aan profielen met de nodige vakkennis en werkveldexpertise.

De commissie die de kwaliteit van de opleiding graduaat in de orthopedagogische begeleiding heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Het oordeel voldoende wordt onderbouwd via de positieve en kritische elementen uit het door de commissie gevoerde onderzoek naar de kwaliteit van de nieuwe opleiding.

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de nieuwe opleiding, formuleert de commissie de volgende aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het huidige oordeel over de potentiële kwaliteit van de opleiding.

De commissie beveelt de opleiding aan:

- Structureel te benchmarken met andere partners, zowel lokaal, nationaal als internationaal;
- Studenteninspraak te formaliseren, te documenteren welke input er via deze geleiding is gekomen en wat er vervolgens mee werd gedaan;
- Potentiële (werk)studenten pro-actief te informeren over de mogelijkheden tot aangepaste trajecten;
- Het toetsbeleid verder uit te werken in functie van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie;
- Met spoed werk te maken van de uitwerking van de rubric voor het beoordelen van het werkplekleren.

Den Haag, 1 februari 2021

Namens de commissie ter beoordeling van de opleiding graduaat in de orthopedagogische begeleiding van Thomas More Kempen,

Guy Aelterman
(voorzitter)

Roxanne Figueroa Arriagada
(secretaris)

2 Rapportage van de bevindingen en overwegingen

2.1 Opleidingsprofiel

Het graduaat in de orthopedagogische begeleiding profileert zich als een praktijkgerichte opleiding van 120 SP, waarbij vier semesters worden gespreid over twee opleidingsfasen en aangepaste trajecten voor werkstudenten mogelijk zijn. Met de nieuwe graduaatsopleiding wenst de hogeschool een relevant antwoord te bieden op de grote diversiteit aan orthopedagogische ondersteuningsvragen die met aandrang gesteld worden in onze steeds complexer wordende samenleving, zo leest de commissie in het informatiedossier.

Het graduaat in de orthopedagogische begeleiding vloeit voort uit een samenwerking tussen Thomas More Kempen en CVO Hoger Instituut Kempen (CVO HIK). De nieuwe opleiding situeert zich binnen het studiegebied Sociaal-Agogisch Werk en binnen de unit graduaatsopleidingen. De opleiding wordt georganiseerd op de campussen Geel, Lier en Turnhout en heeft op dit moment op twee actieve vestigingsplaatsen. In Lier wordt de opleiding reeds voor het tweede academiejaar aangeboden en zijn er zo'n 25 studenten ingeschreven in opleidingsfase 1 en een 20-tal in fase 2. In Geel heeft men reeds ervaring met de voormalige opleiding van CVO HIK en zitten er momenteel een 70-tal studenten in opleidingsfase 1, en een 50-tal studenten in fase 2.

De nieuwe graduaatsopleiding situeert zich op het niveau 5 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. Het baseert zich op de 12 domeinspecifieke leerresultaten (DLR) die Vlaanderenbreed werden vastgelegd binnen de Vlaamse Hogescholen Raad (VLHORA). Deze werden vertaald naar de 6 opleidingsspecifieke leerresultaten (OLR) die de opleiding formuleerde en die een concretisering bieden van de volgende 6 rollen die een orthopedagogisch begeleider opneemt:

- begeleider-ondersteuner
- ondersteuningsplanner
- verbinder
- communicator
- teamspeler
- professional

Deze rollen definiëren het profiel van de gegradueerde in de orthopedagogische begeleiding, die fungeert als een begeleider van veranderingsprocessen. Bij deze veranderingsprocessen heeft de gegradueerde oog voor de ondersteuningsvraag van de cliënt en de ruimere context waarin deze ondersteuningsvraag gesitueerd is, zo staat te lezen in het informatiedossier. Tijdens het toelichtend gesprek met de opleiding wordt duidelijk dat deze rollen vorm hebben gekregen doordat het kernteam van de opleiding aan de slag is gegaan met de DLR en deze vertaald heeft naar de OLR, dit in samenwerking met de dienst onderwijs van de hogeschool. Bij deze denkoefening werden zowel de werkplekcoördinator als de docenten betrokken. De inbreng van het werkveld werd geregeld via de adviesraad, waarbij werd uitgegaan van de sterktes van de voormalige opleiding aan CVO HIK. De inbreng van de studenten werd bewerkstelligd via een bevraging. Het hele proces resulteerde in OLR die concretiseren wat de opvoeder-begeleider precies doet. Het belang van de rol van professional werd tijdens het toelichtend gesprek benadrukt door het opleidingsteam. Zo zet de opleiding sterk in op de persoonlijke ontwikkeling van de student, namelijk de grondhouding van basisopvoeder of basisbegeleider.

De eerdergenoemde adviesraad van de opleiding bestaat uit docenten, een diverse afvaardiging uit het werkveld, enkele alumni en werkplekbegeleiders. Over de inspraak van studenten staat weinig te lezen in het informatiedossier. Tijdens het toelichtend gesprek leert de commissie dat per klasgroep een student afgevaardigd kan worden in de adviesraad, deze fungeert vervolgens als spreekbuis voor zijn cohorte. Daarnaast hoorde de commissie tijdens het toelichtend gesprek dat er een laagdrempelige cultuur bestaat binnen de opleiding, met korte lijnen tussen student en docent. Het opleidingsteam wenst op korte termijn werk te maken van een samenwerking met de collega's van Thomas More Antwerpen, waarmee men onder meer van gedachten wil wisselen over de mogelijkheden rond een deeltijds blended traject, alsook over de beschikbaarheden van werkplekken. Verder wordt ook met collega's op Vlaams niveau uitgewisseld, dit ongeveer tweemaal per jaar, zo geeft het opleidingsteam aan.

De hogeschool biedt de vervolgopleiding Bachelor in de orthopedagogie niet aan in huis. De commissie was benieuwd naar hoe de opleiding daarmee omgaat. Tijdens het toelichtend gesprek wordt duidelijk dat er wordt gecommuniceerd over de mogelijkheden die er zijn voor studenten die het graduaat succesvol afronden. Zo kunnen studenten opteren voor de bacheloropleiding in het sociaal werk, of kunnen ze ervoor kiezen om het vervolgtraject op een andere hogeschool te volgen.

Verder is de commissie benieuwd naar hoe de opleiding zich situeert ten opzichte van gelijkaardige opleidingen zoals de bachelor orthopedagogie en de secundaire opleiding jeugd- en gehandicaptenzorg. Daarbij vraagt zij zich af of en hoe het onderscheid tussen gegradueerden en bachelors wordt gemaakt in het werkveld. Op het toelichtend gesprek wordt verduidelijkt dat er wordt vertrokken vanuit een ondersteuningsplan voor de cliënt, waarbij men van een bachelor verwacht dit te kunnen opstellen en onderbouwen, terwijl de gegradueerde input levert door de noden van de cliënt te vertalen en dit ondersteuningsplan ook kan verduidelijken aan de collega's van niveau 4.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat het opleidingsprofiel doordacht tot stand is gekomen en dat het opleidingsteam, tijdens het toelichtend gesprek, sterk heeft kunnen neerzetten wat het beoogt. De praktijkgerichtheid van de rollen, en de verdere concretisering daarvan via de OLR, zijn conform de VKS5 descriptor en zijn duidelijk en compact opgebouwd, aldus de commissie.

De commissie is tevreden om vast te stellen dat het werkveld via de adviesraad duidelijk betrokken is bij de opleiding. Ze adviseert de opleiding hierin nog een stap verder te gaan en meer regionale samenwerkingen op te zoeken. Hierdoor kan de opleiding zich nog sterker engageren als actor in het welzijnsbeleid en een sterkere sectorbetrokkenheid realiseren. Verder waardeert de commissie het voorstel om af te stemmen met de Antwerpse collega's, en beveelt het de opleiding aan om ook met andere partners structureel te benchmarken, zowel nationaal als internationaal.

De commissie kon zich vooraf geen beeld vormen van hoe de studenteninspraak gerealiseerd werd op basis van het informatiedossier en was daarom redelijk verrast te horen dat studenten zetelen in de adviesraad. De student aanwezig tijdens het toelichtend gesprek getuigde van nabijheid en betrokkenheid bij de ontwikkeling van de opleiding, aldus de commissie. Ze waardeert dat studenten naast het laagdrempelige informele overleg, ook

formeel inspraak hebben in de adviesraad en gaat ervan uit dat de studentengeleding hierin ten minste een derde van de stemmen uitmaakt, zoals decretaal voorgeschreven. De commissie adviseert de opleiding om de studenteninspraak beter te formaliseren en hierbij, in functie van interne kwaliteitszorg, duidelijk te documenteren welke input werd opgehaald en wat ermee werd gedaan.

2.2 Leeromgeving op maat van het doelpubliek

Bevindingen

Het graduaat in de orthopedagogische begeleiding mikt op uiteenlopende doelgroepen. Zo beoogt het onder meer generatiestudenten die een beroepsopleiding in het hoger onderwijs willen volgen en een praktische leerweg verkiezen boven een meer theoretische. Daarnaast wil de opleiding ook een studentenpubliek aanspreken dat zich verder wil kwalificeren of omscholen. Om tegemoet te komen aan de noden van deze doelgroep maakt de opleiding gebruik van aangepaste trajecten, zo staat te lezen in het informatiedossier. Tijdens het toelichtend gesprek wordt duidelijk dat hiertoe een heel aantal maatregelen worden getroffen. Zo worden de lessen van deze studenten flexibel ingericht door hen in te delen in de klasgroepen die het meest bij hun beschikbaarheden aansluiten, of kan een opdracht bij het werkplekleren worden vervangen door een simulatie-taak. Daarnaast kunnen werkstudenten die tewerkgesteld zijn in de sector hun eigen job inzetten bij het werkplekleren. De uitdaging is groter voor de studenten die buiten de sector tewerkgesteld zijn, desondanks geeft het opleidingsteam aan er alles aan te doen om ook voor deze studentengroep een interessant aanbod te voorzien. Tot slot is de opleiding voornemens een deeltijds, blended traject te voorzien en zoals reeds vermeld wordt hierover in dialoog gegaan met de collega's van Thomas More Antwerpen. Tijdens het toelichtend gesprek geeft het opleidingsteam aan dat er een verschuiving merkbaar is in de studentenpopulatie, waarbij het aandeel aan generatiestudenten merkbaar is gegroeid ten opzichte van de werkstudenten die de CVO-opleiding typeerde.

De opleiding beschikt over een toetsmatrix dat een overzicht biedt van de gehanteerde toetsvormen en de verwachte leerresultaten voor elke opleidingsfase en elk opleidingsonderdeel. Deze toetsmatrix vormt, samen met de ECTS-fiches, het toetskader van de opleiding. Het kernteam van de opleiding gaf tijdens het toelichtend gesprek aan dat zij toeziet op de toetsmatrix en hoe deze wordt gehanteerd. Studenten kunnen naast de ECTS-fiches ook terugvallen op de studiewijzer voor een verduidelijking van de toetsing. Niet alleen vinden zij hierin een explicitering van de toetsvormen, maar ook hoe de puntenverdeling is geregeld, alsook meer gedetailleerde leerdoelstellingen. Op het einde van de opleiding demonstreert de student tijdens een toonmoment aan een jury dat hij aan de slag gegaan is met de verschillende beroepsrollen tijdens de vier semesters aan werkplekleren. Het opleidingsteam legt uit dat professionalisering omtrent toetsing heeft plaatsgevonden. Zo gingen de docenten reeds aan de slag rond de thema's validiteit en betrouwbaarheid.

Overwegingen

De commissie is tevreden om vast te stellen dat de opleiding een breed studentenpubliek beoogt en meerdere doelgroepen wil aanspreken. Ze waardeert dat er heel wat flexibiliteit aan de dag gelegd wordt voor de doelgroep van omscholers en mensen die zich willen kwalificeren. De commissie neemt daarbij aan dat ook het studiemateriaal afgestemd is op de diverse doelgroepen. Over de denkoefening om een deeltijds blended traject op te stellen, is de commissie te spreken. Ze stelt vast dat de aangepaste trajecten vorm krijgen op vraag van de individuele student, wat impliceert dat deze reeds zijn weg naar de opleiding moet hebben

gevonden. De commissie merkt op dat de drempel voor werkstudenten daardoor hoog kan zijn, gezien de initiatieven die de opleiding onderneemt veelal duidelijk worden na inschrijving. Ze beveelt de opleiding daarom aan nog verdere stappen te ondernemen in het actief informeren en rekruteren van deze doelgroep en zo oog te blijven voor het studentenpubliek dat de voormalige CVO-opleiding typeerde.

De commissie is van oordeel dat de studiewijzer transparantie biedt voor de studenten over het toetsgebeuren maar stelt vast dat de ECTS-fiches hieromtrent eerder beknopt zijn. Ook in de ECTS-fiches moet er duidelijkheid zijn over de puntenverdeling en de wijze van toetsen, aldus de commissie. Dit biedt niet enkel transparantie voor alle betrokkenen, maar zorgt ook voor een duidelijke grond bij eventuele beroepsprocedures. Verder stelt de commissie vast dat de opleiding een goede toetsmatrix heeft opgesteld, maar kon ze zich geen beeld vormen van hoe het toetsgebeuren precies wordt bewaakt. De commissie beveelt de opleiding dan ook aan om het toetsbeleid verder uit te werken in functie van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie.

2.3 Werkpleklers

De opleiding voorziet 50 studiepunten voor werkpleklers, hierbij neemt het werkpleklers in authentieke settings een prominente plaats in. Het wordt stelselmatig opgebouwd en komt in elk semester van de opleiding voor, waarbij de complexiteit en volume toenemen. De verschillende beroepsrollen komen gradueel aan bod en vormen de rode draad doorheen het werkpleklers. Het opleidingsteam geeft tijdens het toelichtend gesprek aan dat het ten tijde van de pandemie tracht het werkpleklers in de authentieke context te laten doorgaan, uiteraard de COVID-maatregelen in acht houdend.

De opleiding beschikt over een mentorenboekje, waarin werkplekmentoren worden geïnformeerd over de verwachtingen en praktische richtlijnen bij het werkpleklers, maar waarin ook de verschillende rollen en verantwoordelijkheden worden uiteengezet. De commissie leest in het mentorenboekje: *“De student heeft minstens 80% van de praktijken rechtstreeks contact met cliënten als opvoeder/begeleider en kan voldoende begeleidingswerk doen”*. Het opleidingsteam licht tijdens het gesprek toe dat dit geen evidente beginvoorwaarde is, omdat het hoge aantal contacturen heel wat potentiële werkplekken uitsluit. Desondanks gaat de opleiding uit van de ondersteuningsbehoeften van de cliënt als startpunt van de orthopedagogisch begeleider, en daarom is maximaal contact met de cliënt aangewezen, zo luidt het.

Om alle beginvoorwaarden bij een potentiële werkplek na te gaan, maakt de opleiding gebruik van een checklist. Hierbij wordt niet alleen de minimale contacttijd met de cliënt geverifieerd, maar ook of de student een voldoende divers takenpakket kan opnemen en of opvolging door een orthopedagoog mogelijk is. Op die manier kunnen werkplekken uit verschillende sectoren een optie zijn, zolang deze maar voldoen aan alle voorwaarden. Het opleidingsteam geeft aan dat er meer samenwerkingsverbanden bestaan dan enkel diegene opgesomd in bijlage 6 van het informatiedossier. Studenten kunnen ook hun eigen werkplek aandragen en ontstaan er elk academiejaar nieuwe samenwerkingen met het werkveld. Om de kwaliteit van het werkpleklers te monitoren, zet de opleiding sterk in op een vlotte afstemming tussen de werkplekbegeleider en -mentor. De student blijft een heel academiejaar op dezelfde werkplek: een bewuste keuze die verdieping toelaat, zo stelt het opleidingsteam.

Ter ondersteuning van het werkplekleren maakt de opleiding gebruik van leergroepen. De leergroep is het forum waarin de studenten ervaringen en leerkanalen uitwisselen, samen reflecteren en zoeken naar oplossingen voor praktijkproblemen, zo staat te lezen in het informatiedossier. Tijdens het toelichtend gesprek wordt het belang van deze leergroepen benadrukt. Elk semester neemt de student deel aan drie leergroepsessies, met een voorbereiding en reflectieopdracht vooraf, waarop hij feedback krijgt. De complexiteit van de reflectieopdrachten vordert naargelang de zelfstandigheid van de student op de werkplek toeneemt. De student wordt enerzijds opgevolgd door een docent die fungeert als werkplekbegeleider, en anderzijds door zijn mentor op de werkplek. De meerwaarde van de werkstudenten in de opleiding komt tijdens de leergroepen naar voren. Vanuit hun ervaring kunnen zij, aldus de aanwezige student aan op het toelichtend gesprek, immers veel tips meegeven aan de generatiestudenten.

Om het werkplekleren op te volgen houdt de student een digitaal groeiportfolio bij, waarin hij aan zelfreflectie doet en dat aldus een weergave biedt van zijn leerproces. Dit portfolio vervangt de voortgangstabel van de voormalige CVO-opleiding, waarbij de vorm meer afgestemd werd op de noden van de student. De student levert er bewijsmateriaal aan van de uitgevoerde opdrachten op de werkplek en aan het einde van het opleidingstraject presenteert hij het groeiportfolio aan een jury. Tijdens het toelichtend gesprek wordt duidelijk dat er momenteel hard wordt gewerkt aan een het ontwikkelen van een evaluatiedocument voor het werkplekleren, waarbij het opleidingsteam graag op het einde van dit academiejaar wil landen met een rubric. Hierbij zou het voor student, werkplekbegeleider en -mentor duidelijk worden welke concrete verwachtingen er zijn bij het werkplekleren en hoe de student hierop wordt beoordeeld. Nadat de rubric is opgesteld, wil de opleiding verdere stappen zetten in het finetunen van concrete taken op de werkplek, deze denkoefening zou vanaf volgend academiejaar uitgevoerd worden.

De commissie was benieuwd naar hoe de opleiding het onderscheid tussen gegradueerden en bachelors in de orthopedagogie bewaakt bij het werkplekleren. Op het toelichtend gesprek wordt duidelijk dat de opleiding vertrekt vanuit de beroepsrollen, die gekoppeld zijn aan de leerdoelen, dewelke voor de werkplekmentoren handvaten bieden over de verwachtingen die zij kunnen stellen ten opzichte van de graduaatsstudenten. De opleiding maakte de denkoefening om voor elke beroepsrol het onderscheid tussen niveau 5 en niveau 6 af te bakenen, waarbij advies werd ingewonnen van de eigen adviesraad, alsook van het docententeam.

Overwegingen

De commissie is positief over het feit dat er meer samenwerkingen bestaan met het werkveld dan louter deze opgesomd in bijlage 6 en dat studenten ook hun eigen werkplek kunnen aandragen. Tevens onderschrijft ze het belang dat de opleiding hecht aan het werkplekleren in authentieke settings, en onderschrijft ze het belang van het maximale contact met de cliënt.

De commissie stelt vast dat de opleiding met haar groeiportfolio een goede systematiek voorhanden heeft om de vorderingen van de student op de werkplek op te volgen. De commissie stelt echter vast dat de studenten reeds van start zijn gegaan met het werkplekleren, terwijl de rubric nog in ontwikkeling is. Te meer gezien het grote aandeel van werkplekleren in de opleiding (50 SP), concludeert de commissie dat het hier gaat over een eerder trage ontwikkeling waarbij de studenten op dit moment reeds nood hebben aan de

transparantie die een rubric biedt. De commissie beveelt de opleiding dan ook aan om prioriteit te geven aan de ontwikkeling van de rubric en zo de nodige transparantie aan de dag te leggen voor de studenten bij het werkplekleren.

2.4 Voorzieningen

De commissie was benieuwd naar hoe de opleiding tijdens de pandemie het onderwijs vormgeeft. Tijdens het toelichtend gesprek wordt duidelijk dat de opleiding voor technologische ondersteuning kan rekenen op de unit graduaatsopleidingen, zoals bijvoorbeeld e-coachingsessies voor docenten over het digitaliseren van lessen. Daarnaast werden de nodige investeringen gedaan in infrastructuur, zo werden er hybride leslokalen ter beschikking gesteld, alsook computers aan studenten in moeilijke sociale omstandigheden. Tenslotte kan de opleiding ook rekenen op het onderwijsanker van de dienst onderwijs, die de opleiding begeleidt in meer didactische kwesties, zoals hoe kennis digitaal overbrengen en toetsen. De studenten kunnen digitale feedbackgesprekken met docenten aanvragen. Dit wordt volgens de student aanwezig op het toelichtend gesprek geapprecieerd. Ook de leergroepen worden digitaal verdergezet.

De commissie leest weinig over kwaliteitszorg in het informatiedossier en was dan ook benieuwd naar hoe de Eigen Regie vorm krijgt in de nieuwe graduaatsopleiding. Tijdens het toelichtend gesprek werd aangegeven dat de hogeschool momenteel werkt aan een gelijkaardig kwaliteitszorgsysteem voor de graduaatsopleidingen zoals al bestaat voor de bacheloropleidingen. Hierbij zal de Onderwijs Spiegel in de nieuwe graduaatsopleidingen geïntegreerd worden, rekening houdend met de eigenheid van de graduaatsopleidingen, en zal er plaats zijn voor specifieke parameters rond bijvoorbeeld werkplekleren. Tevens kan de unit graduaatsopleidingen rekenen op de unitmanager die het overzicht bewaart over alle opleidingen van de unit en in staat is om goede praktijken te delen.

Overwegingen

De commissie onderschrijft de keuze van de opleiding om de student zo veel mogelijk authentiek onderwijs te blijven bieden, zelfs in tijden van een pandemie. Ze is daarom tevreden dat het werkplekleren kan doorgaan. Daarnaast stelt de commissie vast dat het opleidingsteam op de nodige ondersteuning kan rekenen vanuit de unit en de dienst onderwijs van de hogeschool. De commissie merkt op dat de inbedding van het kwaliteitszorgsysteem van de hogeschool nog moet gebeuren in de opleiding.

2.5 Personeel

Bevindingen

De opleidingscoördinator staat in voor de dagelijkse aansturing van de opleiding en doet dat in samenwerking met de opleidingsmanager van de graduaatsopleidingen People & Health. De borging van de kwaliteit van het opleidingsprogramma en toetsing gebeurt door het kernteam van de opleiding, dat bestaat uit de opleidingscoördinator, de werkplekcoördinator en twee docenten uit twee verschillende leerlijnen. Het kernteam kan rekenen op docenten met vakkennis en relevante ervaring waarvan er nog velen actief zijn in de sector, zo leest de commissie in bijlage 5. Door hen in te zetten als werkplekbegeleiders, wordt een continue wisselwerking tussen de opleiding en het werkveld nagestreefd. Voorts maakt dit ook een zeer praktijkgerichte insteek mogelijk tijdens de lessen, zo legt het opleidingsteam uit op het toelichtend gesprek. Een aantal van de docenten was reeds actief binnen de voormalige HBO5-opleiding en brengt als dusdanig de expertise van CVO HIK binnen in de opleiding. De opleiding voorziet één VTE per twintig studenten. Voor elke docent wordt een prestatieregeling opgemaakt, waarin het takenpakket is uiteengezet en de werktijd begroot.

Overwegingen

De commissie las met veel interesse de profielen van de docenten in bijlage 5 en heeft vertrouwen in het docententeam. Met een studenten-docenten ratio van 1/20 kan de opleiding rekenen op een goede bestaffing, aldus de commissie. Zij hoopt hierbij dat de opleiding deze sterke mix aan profielen kan behouden bij het starten van de opleiding op Campus Turnhout.

3 Oordeel

Op basis van het gevoerde onderzoek naar de potentiële kwaliteit van de opleiding graduaat in de orthopedagogische begeleiding van Thomas More Kempen beoordeelt de commissie de potentiële kwaliteit van de nieuwe opleiding als geheel als voldoende. De commissie brengt een positief advies uit aan de NVAO.

De commissie ontving een informatiedossier waarin het opleidingsprofiel, de leeromgeving, het werkplekleren, voorzieningen en personeel duidelijk omschreven staan. Via het online toelichtend gesprek op 16 november 2020 kreeg de commissie de kans om nog openstaande vragen aan de orde te stellen. Hierbij heeft zij kunnen constateren dat het opleidingsprofiel zich situeert op het niveau 5 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. De praktijkgerichtheid van het opleidingsprofiel, de 6 opleidingsrollen, en de verdere concretisering daarvan via de OLR, zijn duidelijk en compact opgebouwd, aldus de commissie. Ze adviseert het beoogde niveau van de opleiding goed te blijven bewaken, dit door zowel nationaal als internationaal structureel te benchmarken.

De onderwijsleeromgeving wordt gekenmerkt door een curriculum waarbij de rollen van de orthopedagogisch begeleider als rode draad fungeren. Flexibele trajecten op maat van de individuele (werk)student zijn mogelijk, hierbij beveelt de commissie aan deze meer te promoten bij rekrutering en werving van nieuwe studenten. Wat betreft informatievoorzieningen, kunnen studenten terugvallen op de ECTS-fiches en de studiewijzer.

Het werkplekleren staat in voor 50 SP en heeft als doel de student een authentieke leerervaring aan te bieden, een doel waarin de opleiding volgens de commissie slaagt. Via het mentorenboekje biedt de opleiding de nodige verduidelijking aan werkplekmentoren over de verwachtingen en voorwaarden omtrent het werkplekleren. De opleiding ontwikkelt dit academiejaar een rubric om het werkplekleren te beoordelen. De commissie vraagt hieraan prioriteit te geven in functie van transparantie naar studenten en beoordelaars. De begeleiding van en voorzieningen voor studenten zijn aan de maat en het personeel is bekwaam, aldus de commissie.

4 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het “Beoordelingskader Toets Nieuwe Opleiding op maat van de eigen regie”, zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 9 november 2018.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Voorafgaand aan het voorbereidend overleg heeft elk commissielid de eerste indrukken opgemaakt en werden prioritaire vragen opgelijst.

Tijdens een voorbereidend overleg op 16 november 2020 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens het toelichtend gesprek voorbereid.

Het toelichtend gesprek verliep omwille van de geldende COVID-maatregelen digitaal via Microsoft Teams vond plaats op 16 november 2020 om 14.00 uur. De onderstaande gesprekspartners namen hieraan deel:

- Stafmedewerker dienst onderwijs en onderwijsanker van de opleiding;
- Opleidingscoördinator van het graduaat in de orthopedagogische begeleiding en docent;
- Coördinator werkplekieren, werkplekbegeleider en docent;
- Vertegenwoordiger uit het werkveld;
- Unitmanager graduaatsopleidingen;
- Student uit de tweede opleidingsfase van de geactualiseerde opleiding.

Aan de hand van de Waarderende Aanpak heeft de commissie zich tijdens het toelichtend gesprek verder verdiept in de context van de opleiding en het voorlopig oordeel geverifieerd en vervolledigd.

Tijdens een besloten nabespreking op 16 november 2020 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en vertaald naar een holistisch oordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van beoordelingsrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het door de voorzitter vastgestelde beoordelingsrapport werd naar de NVAO gestuurd op 1 februari 2021.

Bijlage 1: Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding

Instelling	Thomas More Kempen
Adres, website van de instelling	Kleinhoefstraat 4, 2440 Geel www.thomasmore.be
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam opleiding	Graduaat in de orthopedagogische begeleiding
Afstudeerrichtingen	-
Niveau en oriëntatie	Hoger beroepsonderwijs niveau 5 (HBO5)
Opleidingstrajecten	<ul style="list-style-type: none"> • Dagtraject • Flexibel traject
(Bijkomende) titel	Gegradueerde in de orthopedagogische begeleiding
(Delen van) studiegebied(en)	Sociaal-agogisch werk
Onderwijstaal	Nederlands
De vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden	<ul style="list-style-type: none"> • Geel • Lier • Turnhout
Studieomvang (in studiepunten)	120
Nieuwe opleiding in Vlaanderen	Ja, geactualiseerde graduaatsopleiding omvorming
Erkende HBO5-opleiding(en) van waaruit wordt omgevormd tot de nieuwe opleiding en naam CVO waartoe deze opleiding behoort	HBO5-opleiding Orthopedagogie Centrum voor Volwassenonderwijs Hoger Instituut der Kempen
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgopleidingen	<ul style="list-style-type: none"> • Bachelor in de Orthopedagogie • Bachelor in het Sociaal Werk • Bachelor in de Toegepaste Psychologie

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten (DLR)

1. De gegradueerde ondersteunt en begeleidt cliënten en cliëntgroepen in hun dagelijks leven op vlak van wonen, werken, leren en vrije tijd.
2. De gegradueerde draagt in vertrouwde en nieuwe, complexe contexten methodisch bij tot het uitbouwen van een leefklimaat op maat.
3. De gegradueerde verzamelt informatie in functie van het ondersteuningsplan en levert een actieve bijdrage aan het vormgeven en implementeren ervan. De gegradueerde doet dit in samenspraak met de client, het cliëntstelsel, het team en andere betrokken actoren.
4. De gegradueerde handelt vanuit verbondenheid en gelijkwaardigheid. De gegradueerde is zich bewust van het eigen referentiekader en handelt vanuit erkenning van de eigenheid en de verscheidenheid van cliënten en cliëntsystemen.
5. De gegradueerde vertrekt vanuit krachten bij cliënten en clientsystemen, heeft oog voor kwetsbaarheden en risicofactoren, en onderneemt doelgericht acties in functie van veiligheid en levenskwaliteit.
6. De gegradueerde communiceert respectvol en doelgericht met cliënten, clientsystemen, het team en andere betrokken actoren.
7. De gegradueerde handelt in overeenstemming met het beroepsethisch kader en de relevante wettelijke bepalingen.
8. De gegradueerde ondersteunt cliënten bij het versterken en creëren van netwerken die voor hen belangrijk zijn.
9. De gegradueerde overlegt en werkt samen in een interdisciplinair team en met interne en externe actoren in vertrouwde en nieuwe, complexe contexten.
10. De gegradueerde stuurt zijn (ortho)agogisch handelen bij o.b.v. van zelfreflectie, zelfzorg en levenslang leren.
11. De gegradueerde doet op basis van praktijkervaring en ontwikkelingen in de samenleving suggesties ter verbetering van de (ortho)agogische werking.
12. De gegradueerde werkt kritisch en constructief mee aan de doelstellingen van de eigen organisatie.

Datum validatie: 16 december 2019

Bijlage 3: Samenstelling van de commissie

De beoordeling is gebeurd door een commissie van deskundigen aangesteld door de NVAO. Deze is als volgt samengesteld:

Guy Aelterman (*voorzitter*), Professor emeritus aan de Universiteit Gent, voormalig kabinetschef Pascal Smet, voormalig algemeen directeur Artesis Hogeschool.

Geert Verclyte (*commissielid*), gewezen kwaliteitsmedewerker en coördinator HBO5-programma Orthopedagogiek bij CVO Sociale School Heverlee.

Marc Bormans (*commissielid*), algemeen verantwoordelijke bij VZW tRede, samenwerkingsverband van 14 vergunde zorgaanbieders (VAPH) die ondersteuning bieden aan kinderen, jongeren en volwassenen met een bijzondere ondersteuningsvraag.

Isabelle Goossens (*studentcommissielid*), gewezen student graduaat in het Bouwkundig Teken en de Hogeschool West-Vlaanderen te Brugge.¹

De commissie werd bijgestaan door:

Roxanne Figueroa Arriagada, beleidsmedewerker Vlaanderen NVAO, procescoördinator en secretaris.

Alle commissieleden hebben de deontologische code van de NVAO ondertekend.

¹ Omwille van overmacht werd het oorspronkelijk commissielid verhinderd aan de procedure deel te nemen. In overleg met de instelling werd besloten om Isabelle Goossens aan de commissie toe te voegen, deze wijziging van de commissie werd goedgekeurd op het Dagelijks Bestuur van NVAO (20DB44).

Bijlage 4: Overzicht van het bestudeerde materiaal

Informatiedossier opleiding

- Graduaat in de orthopedagogische begeleiding – Toets Nieuwe Opleiding. *Motivatie*

Verplichte bijlagen bij het informatiedossier

- Domeinspecifieke leerresultaten
- Overeenkomstige opleidingen in Vlaanderen en het buitenland
- Schematisch overzicht van het curriculum
- Inhoudsbeschrijvingen van de eerste 60 studiepunten
- Beschrijving van het personeel
- Overzicht van de contacten met het werkveld

Niet-verplichte bijlagen bij het informatiedossier

- Opleidingsspecifieke leerresultaten i.r.t. de domeinspecifieke leerresultaten
- Opleidingsspecifiek leerresultatenkader
- Mentorenboekje
- Lijst van gekende aanvullingstrajecten

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

CVO	Centrum voor Volwassenenonderwijs
DLR	Domeinspecifiek(e) leerresulta(a)t(en)
ECTS	European Credit Transfer System
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OKOT	Opleidingskwalificerend opleidingstraject
OLOD	Opleidingsonderde(e)l(en)
OLR	Opleidingsspecifieke leerresulta(a)t(en)
SP	Studiepunt(en)
VKS	Vlaamse Kwalificatiestructuur
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VTE	Voltijdsequivalent
WPL	Werkplekleren

Colofon

GRADUAAT IN DE ORTHOPEDAGOGISCHE BEGELEIDING

THOMAS MORE KEMPEN • 9833

TOETS NIEUWE OPLEIDING • BEOORDELINGSRAPPORT

1 februari 2021

Samenstelling: NVAO • Vlaanderen

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net